

Kamer van Volksvertegenwoordigers

BUITENGEWONE ZITTING 1988

11 MAART 1988

WETSVOORSTEL

betreffende het herstel van de schade ingevolge lichamelijke letsels opgelopen bij door wild veroorzaakte verkeersongevallen

(Ingediend door de heer Detremmerie)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het onderhavige wetsvoorstel neemt een wetsvoorstel over dat tijdens een vorige zitting is ingediend door de heer J. Michel (Stuk n° 393/1 - 85/86).

In het steeds drukker wordende wegverkeer doen zich ongevallen voor die door wild zijn veroorzaakt. Die ongevallen zijn niet zo talrijk, maar ze hebben meestal een ernstig karakter wanneer er grof wild mee gemoeid is.

Elk jaar opnieuw doen zich op onze hoofdwegen heel wat dodelijke ongevallen voor die aan de gezinnen onherstelbare schade toebrengen omdat er geen vergoedingsregeling bestaat.

Volgens onze wetgeving worden de in het wild levende dieren als een *res nullius* beschouwd dat aan niemand toebehoort en vrij ronddwaalt zolang het niet is gevangen.

Wanneer zich een verkeersongeval voordoet dat te wijten is aan loslopend wild, vindt artikel 1385 van het Burgerlijk Wetboek dat de aansprakelijkheid regelt voor dieren die onder bewaring staan van de eigenaar of van degene die ze werkelijk in gebruik heeft, geen toepassing.

Chambre des Représentants

SESSION EXTRAORDINAIRE 1988

11 MARS 1988

PROPOSITION DE LOI

sur la réparation des dommages résultant de lésions corporelles dans les accidents de roulage provoqués par le gibier

(Déposée par M. Detremmerie)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi reprend, avec l'accord de l'auteur, une proposition déposée lors d'une précédente législature par M. J. Michel (Doc. n° 393/1 - 85/86).

L'intensification de la circulation routière entraîne des accidents de roulage causés par le gibier. S'ils ne sont pas trop fréquents, ils sont généralement graves lorsque l'accident survient avec le gros gibier.

Chaque année, de nombreux accidents mortels sont signalés sur les grand-routes et entraînent pour les familles des conséquences irréparables par l'absence d'indemnisation.

En effet, selon notre législation, le gibier vivant à l'état sauvage, est considéré comme une *res nullius* : il n'appartient à personne et erre librement tant qu'il n'est pas capturé.

Lorsqu'un accident de roulage est causé par du gibier en liberté, il ne peut donc être question d'appliquer l'article 1385 du Code civil établissant la responsabilité du chef des animaux confiés à la garde du propriétaire ou de celui qui s'en sert effectivement.

De enige hinderpaal die belet iemand aansprakelijk te stellen voor een door wild veroorzaakt ongeval is het feit dat dit wild niet als eigendom van een bepaald persoon kan worden beschouwd.

De wet van 14 juli 1961 (*Belgisch Staatsblad* van 28 juli 1961, blz. 6021) regelt het herstel van schade die door grof wild aan de velden, vruchten en oogsten wordt toegebracht; die regeling gebeurt op grond van artikel 1385 van het Burgerlijk Wetboek en voert een vermoeden van schuld *juris et de jure* in.

In Frankrijk heeft de « Assemblée nationale » op 17 juli 1962 een wetsontwerp aangenomen waardoor per departement een bosjagersbond wordt opgericht, die belast is met de schadeloosstelling van de landbouwers.

Als de materiële schade vergoed wordt, dient men *a fortiori* voor te zorgen dat lichamelijke letsels die het gevolg zijn van door grof wild veroorzaakte verkeersongevallen eveneens vergoed worden, ook al kan vooralsnog niet worden gedacht aan de dekking van door klein wild veroorzaakte schade.

Het onderhavige wetsvoorstel wil die leemte opvullen door een beroep te doen op de solidariteit en door invoeging van een artikel 16*bis* in de wet van 1 juli 1956 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen.

Dit nieuwe artikel stoelt tegelijk op de collectieve en algemene verantwoordelijkheid van de eigenaars van bossen en de houders van het jachtrecht en op de solidariteit van alle automobilisten, van wie een extra inspanning kan worden gevraagd bij het aangaan van hun autoverzekering.

Het slachtoffer zal nochtans moeten kunnen bewijzen :

- 1° dat er lichamelijk letsel is;
- 2° dat de schade werd veroorzaakt door wild;

3° dat er een verkeersongeval heeft plaatsgehad op een openbare rijks-, provincie- of gemeenteweg.

De schadeloosstelling zal gebeuren zoals voor ongevallen veroorzaakt door niet geïdentificeerde motorrijtuigen of voertuigen waarvoor de burgerrechtelijke aansprakelijkheid niet gedekt is door een verzekering overeenkomstig de bepalingen van voornoemde wet van 1 juli 1956.

Artikel 16 van die wet luidt als volgt :

« Wanneer het motorrijtuig niet geïdentificeerd is of de burgerrechtelijke aansprakelijkheid met betrekking tot het rijtuig niet gedekt is door een verzekering overeenkomstig de bepalingen van deze wet, kunnen de personen, benadeeld door het gebruik van dit rijtuig, tegenover het in § 1 van het vorige artikel bedoeld gemeenschappelijk waarborgfonds, voor de vergoeding van hun lichamelijke schade, een recht op schadeloosstelling doen gelden, waarvan de Koning de toekenningsvoorwaarden en de omvang bepaalt. »

Le seul obstacle qui s'oppose à l'attribution d'une responsabilité en matière d'accident de roulage causé par le gibier est le fait de ne pouvoir attribuer ce gibier à une personne déterminée.

La loi du 14 juillet 1961 (*Moniteur belge* du 28 juillet 1961, page 6021) assure la réparation des dégâts causés aux champs, fruits et récoltes par le grand gibier, sur base de l'article 1385 du Code civil, créant une présomption de faute *juris et de jure*.

En France, au cours de sa séance du 17 juillet 1962, l'Assemblée nationale a voté un projet de loi créant un syndicat départemental des chasseurs en forêt, chargé de l'indemnisation des cultivateurs.

Si les dégâts matériels sont indemnisés, il convient *a fortiori* d'assurer la réparation des lésions corporelles résultant d'accidents de roulage provoqués par le gros gibier, à défaut de pouvoir couvrir actuellement ceux causés par le petit gibier.

La présente proposition vise à combler cette lacune en recourant à la solidarité et en insérant un article 16*bis* dans la loi du 1er juillet 1956 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité civile en matière de véhicules automoteurs.

Cet article nouveau se fonde à la fois sur une responsabilité collective et générale à charge des propriétaires des forêts et des titulaires des droits de chasse et sur une solidarité de l'ensemble des automobilistes qui peuvent se voir appeler à un effort complémentaire lors de la souscription de leur police d'assurance.

La victime devra cependant fournir la preuve des faits suivants :

- 1° l'existence d'un dommage corporel;
- 2° le fait que le dommage a été causé par du gibier;

3° l'existence d'un accident de roulage sur une voirie publique de l'Etat, des provinces et des communes.

L'indemnisation se fera par analogie avec les accidents de roulage causés par des véhicules non identifiés ou non couverts par une assurance conforme aux dispositions de la loi du 1er juillet 1956 précitée.

L'article 16 de cette loi est ainsi libellé :

« Les personnes lésées par l'usage d'un véhicule automoteur, lorsque le véhicule n'est pas identifié ou lorsque la responsabilité civile à laquelle il donne lieu n'est pas couverte par une assurance conforme aux dispositions de la présente loi, peuvent faire valoir à l'égard du Fonds commun visé au § 1er de l'article précédent, pour la réparation de leurs dommages corporels, un droit à indemnisation dont les conditions d'octroi et l'étendue sont déterminées par le Roi. »

Het wetsvoorstel wil aan dit bij voornoemde wet van 1 juli 1956 opgerichte gemeenschappelijk waarborgfonds de vergoeding toevertrouwen van de schade die het gevolg is van lichamelijke letsels voortvloeiend uit door wild veroorzaakte ongevallen.

Hiertoe zal dit fonds extra gestijfd worden door een belasting op de vergunning tot het dragen van jachtwapens en de verzekeringscontracten met betrekking tot burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de jagers en de bestuurders van motorrijtuigen.

Zoals in de wet van 1 juli 1956 (art. 16) worden de omvang en toekenningsvoorwaarden bepaald bij koninklijk besluit.

Hetzelfde geldt voor de vaststelling van het bedrag van de belasting die wordt geheven op de vergunning tot het dragen van jachtwapens en op de verzekeringscontracten.

WETSVOORSTEL

Enig artikel

In de wet van 1 juli 1956 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen wordt een artikel 16*bis* ingevoegd, luidend als volgt :

« *Art. 16bis.* — Het bij deze wet ingestelde gemeenschappelijk waarborgfonds staat in voor de vergoeding van de schade die voortvloeit uit de lichamelijke letsels van slachtoffers van door grof wild veroorzaakte verkeersongevallen op de openbare weg.

De Koning bepaalt de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de schadeloosstelling.

De Koning kan de omvang en de betalingswijze van de bijdragen tot het gemeenschappelijk waarborgfonds, van de overheid, de houders van een vergunning tot het dragen van jachtwapens en degenen die een verzekeringsovereenkomst hebben aangegaan, bepalen. »

10 februari 1988.

Le principe de la proposition de loi est de confier au même Fonds commun de garantie créé par la loi du 1er juillet 1956 susmentionnée, la réparation des dommages résultant de lésions corporelles causées par le gibier, responsable d'accident de roulage.

L'alimentation complémentaire de ce Fonds commun sera assurée par une taxe prélevée sur les permis de port d'armes de chasse et les contrats d'assurances en responsabilité civile des chasseurs et conducteurs de véhicules automobiles.

Comme dans la loi du 1er juillet 1956 (art. 16), le droit à l'indemnisation et les conditions d'octroi sont déterminés par arrêté royal.

Il en est de même du taux de la taxe à imposer sur les permis de port d'armes de chasse et les contrats d'assurances.

J.-P. DETREMMERIE

PROPOSITION DE LOI

Article unique

Un article 16*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans la loi du 1er juillet 1956 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité civile en matière de véhicules automoteurs :

« *Art. 16bis.* — Le Fonds commun de garantie institué par la présente loi couvrira la réparation des dommages résultant des lésions corporelles de toute victime d'un accident de roulage sur la voie publique par le fait du gros gibier.

Les conditions d'octroi et l'étendue de l'indemnisation sont déterminées par le Roi.

Le Roi peut fixer le montant et les modalités des contributions au Fonds commun de garantie de la part des pouvoirs publics, des porteurs de permis de port d'armes de chasse et des souscripteurs de contrats d'assurances. »

10 février 1988.

J.-P. DETREMMERIE